

Девета година
98 број
Anul 9, Numărul 98

25 Септември 2009
25 Septembrie 2009

MACEDONEANUL МАКЕДОНЕЦОТ

Asociația Macedonenilor din România
Друштвото на Македонците од Романија

ДЕН НА МАКЕДОНИЈА

ZIUA MACEDONIEI

За повеќето луѓе кои живеат во Романија, 8 септември не е ништо повеќе од еден ден како и сите други обични денови, но за нас, етничките македонци, овој ден е свет. Јасен доказ за независноста што ги карактеризира Македонците, затоа е национален празник на Македонија.

Ваквите денови треба да слават, така и ние ние, членовите на здружението се собравме во канцеларијата и го прославивме на наш специфичен стил со музика, храна и традиционални танци. Исто така, по овој повод, г-ѓа Џанина Прежбеану имаше изложба на слики во седиштето. Навистина ми се допаѓа работата на нашето здружение, како и секогаш успеваме да направиме многу од многу малку, па дури и да ја искombинираме забавата и работата, но особено за да можеме да направиме по нешто од секоја од нив, покривајќи голем опсег на области во кои сме активни, присутни и речиси цело време сме најдобрите.

Ова прекрасно попладне на 8 септември видов луѓе кои ги немав видено веќе долго време и да бидам искрена забележав голема за кратко време кај тие луѓе.

Тогаш видов дека јас пораснав. Се чувствував на 8 Септември дека сум се вратила дома, откако се загубив на кривулестиот пат, кој не води никаде. Ти благодарим семејство мое, Д.М.Р. кое ме прими со отворени раце назад.

Беше убав ден. Се забавувавме, разговаравме на различни теми и се обидовме да најдеме заеднички идеи за нашата иднина. Имаше и моменти кога се присетивме на минатото, моменти кои дојдоа од земјата македонска да ни ги стоплат душите од студената осаменост и копнежот за дома. Почувствував дека на сите им недостигаат оние моменти од летни кампови, во Охрид.

На крајот сите ние заминавме со насмевка полна со радост, мир и многу добаро расположение. Се шетав по улиците, триејќи ги возбудено моите раце, гледајќи ги лисјата во пад

Pentru majoritatea oamenilor ce trăiesc în România, ziua de 8 septembrie nu reprezintă nimic mai mult decât o zi banală la fel ca celelalte zile, însă pentru noi, etnicii de origine macedoneană, aceasta este o zi sfântă, dovadă clară a independenței ce-i caracterizează pe macedoneni, este chiar ziua Macedoniei.

O asemenea zi trebuie sărbătorită, așa că și noi, membrii asociației ne-am strâns la sediu și am sărbătorit în stilul nostru specific cu muzică, mâncare și dansuri tradiționale. Tot cu această ocazie, doamna Gianina Prejbeanu și-a expus picturile la sediu. Îmi place foarte mult activitatea asociației noastre, deoarece reușim mereu să facem din puțin enorm, și chiar să îmbinăm distracția cu munca, dar mai ales să reușim să facem câte ceva din fiecare, acoperind o arie mare de domenii în care suntem activi, prezenți și aproape mai mereu suntem cei mai buni.

Au fost în această frumoasă după-amiază de

8 septembrie oameni ce nu-i mai văzusem de mult timp și sinceră

să fiu am văzut atunci cât de mult se schimbă oamenii în

puțin timp. Am văzut atunci că am

crescut. Am simțit în ziua de 8

septembrie că m-am

întors acasă după ce am

rătăcit pe un drum

întortocheat ce ducea spre

nicăieri. Mulțumesc

familiei mele, adică A.M.R. care

m-a primit cu brațele deschise înapoi.

A fost frumos.

Ne-am distrat, am purtat conversații pe diverse teme și am încercat de comun acord să găsim idei pentru viitorul nostru. Au fost deasemenea amintiri, clipe fugare din trecut ce veniseră tocmai de pe meleagul macedonean ca să ne încălzească sufletele amorțite de frigul singurătății și dorului de acasă. Simțeam că toți cei prezenți duceau lipsa clipelor demult apuse, a celor din taberele din vară, în Ohrid.

La sfârșitul serii toți am plecat spre casă cu un zâmbet plin de fericire, împăcare și multă bună dispoziție. M-am plimbat pe străzile orașului, frecându-mi mâinile agitată, uitându-mă la frunzele ce cad, la oamenii ce trec grăbiți pe lângă mine strângându-și gulerele hainelor pe gât. Am realizat

луѓето што поминуваат покрај мене набрзина со јаките високо кренати. Тогаш сфатив дека дојде есен, и сита топлина и убавината на летото ја нема. Тоа отиде со лисјата кои паѓаат бескрајно од гранките на дрвјата, повторување на истиот ритуал секоја година. Како што паднатите лисја се изметени од ветрот и ги носи кон непознатото, така ќе се случи и со сите нас. Ќе бидаме обвинени во други патеки непознати за нас, ќе не води ветрот со идеали кои не постојат, неможејќи да се вратиме од каде што заминавме.

Оваа сива есенска глетка ме исплаши, ме растажи терајќи ме да посакам колку побрзо да заминам засекогаш во Македонија. Мислам дека нашиот мир е таму, мојот мир со сигурност го пронајдов.

Времето одминува.

За многу години, Македонија! Те сакам!

Александра Рауци

ЧУСТВОТО НА НЕЗАВИСНОСТ

За сите тие кои од чиста љубезност или научен дух се обидуваат да ја пронајдат на картата на Балканскиот Полуостров, започнувајќи од падот на империјата предводена од големиот Александар Македонски се до 1991 година, една земја опкружена од гранична линија во која пишува „Македонија“ би било разочарување, затоа што земјата која го даде најголемиот војсководец во историјата постојано била под нечија окупација во различни епохи.

Македонија опстојувала сив овој период од пропаѓањето на Александар Македонски се до 1991 година само како име, повеќе како легенда, згаасната од политичка гледна точка, имајќи ја судбината на малите земји, припоена кон една или друга империја која се појавувала на историската карта.

По едно големо историско минато, кога своите најсветли моменти ги доживува во времето на Александар Македонски, легенда и идеал за било кој војсководец низ историјата, по многу тешки војни Македонија била уништена како држава и претфорена во римска провинција.

Како македонец по стоти или илјадити пат ги набљудувам историските карти на Македонија низ долж годините и ја оплакувам судбината на сиротите македонци, еден вреден народ, чесен, горд и храбар но питом и секогаш подготвен да скокне на помош за својот пријател, народ кој со векови го издржал туѓото ропство, се бореле за слобода и опстанале постојано, од генерација на генерација со надеж во душата дека еден ден ќе имаат слободна и независна држава, сопствена држава, каде ќе бидат оставени во мир да си ја кројат сегашноста и иднината.

Низ историјата, од распаѓањето на Македонија како држава била сметана и

атunci că a venit toamna, iar toată căldura și frumusețea verii s-a dus. S-a dus odată cu frunzele ce tot cad de pe crengile copacilor la nesfârșit repetând același ritual în fiecare an. Cum frunzele căzute sunt măturate de vânt și purtate spre necunoscut, așa se va întâmpla și cu noi toți. O să fim purtați pe alte căări necunoscute nouă, o să fim purtați de vânt după idealuri ce nu există, nemaiputând să ne întoarcem de unde am plecat. Această priveliște cu o tentă gri de toamnă m-a speriat, m-a întristat făcându-mă să-mi doresc din ce în ce mai mult să plec cât mai repede în Macedonia pentru totdeauna. Liniștea noastră cred că e acolo, cel puțin pe a mea acolo am găsit-o.

Timpul trece.

La mulți ani, Macedonia! Te iubesc !

Alexandra Răuți

SENTIMENTUL INDEPENDENȚEI

Acei care din pură curiozitate sau din spirit de mială științifică încearcă să găsească pe harta Peninsulei Balcanice, începând de la destrămarea statului condus de marele Alexandru Macedon și până în anul 1991, o țară înconjurată de o linie hotarnică pe care să scrie „Macedonia” ar fi foarte dezamăgiți, deoarece pe pământul care a dat cel mai mare comandant de oști din istorie ar scrie numele unuia sau altuia dintre cei care, în epoci diferite au ținut sub ocupație pe macedoneni.

Macedonia a trăit în toată această perioadă de la destrămarea statului creat de Alexandru Macedon— Iskander și până în anul 1991, numai ca denumire, mai mult ca legendă, dar stinsă din punct de vedere politic, având soarta statelor mici, anexate de unul sau altul din imperiile apărute pe harta istoriei, cu care s-a învecinat.

După un trecut istoric plin de măreție, când a cunoscut ca stat apogeul în timpul lui Alexandru Macedon, legendă și ideal pentru orice conducător de campanii militare în decursul istoriei, în urma unor lupte grele pe parcursul mai multor războaie, Macedonia a fost desființată ca stat și transformată în provincie romană.

Ca macedonean, stau și privesc poate pentru a suta oară sau poate pentru a mia oară un atlas cu hărțile istorice ale Macedoniei de-a lungul timpului și deplâng soarta bieților macedoneni, un neam de oameni harnici, cinstiti, orgolioși și viteji dar blânzi și săritori în ajutorul prietenului, care vreme de mai multe secole au trebuit să suporte jugul străin, au luptat pentru libertate și au trăit permanent, din generație în generație cu speranță în suflet că odată și odată vor putea avea o țară liberă și independentă, o țară a lor, unde să fie lăsați în pace și să-și croiască prezentul și viitorul.

поостанала како додатен регион на Византиската Империја, Бугарија, Грција, Србија на Отоманската Империја или на Југославија

Потчинувањето од различни окупатори со текот на времето создало најразлични начини на борба, од ајдуштво до востанија.

Му се восхитувам на инаетот на македонскиот народ, не затоа што е мојот род. Македонците биле соборени но никогаш победени, секогаш во силна борба со душманите, секогаш пронаоѓаа сили и се крвале, бришеле солзи и успешно почнувале од почеток.

Идеалот за слобода, сувереност и национална независност за кои паднале најногу жртви во историјата на овој народ се остварува на 8 септември 1991 кога на картата на Европа за прв пат се појавува по многу години Македонија како независна земја ! Денот 8-ми септември е Ден на Независноста на Македонија. Тоа е ден кога Република Македонија стана независна држава и се слави од сите македонци од младата земја и ширум целиот свет. Прекрасно е чувството на независноста. Неодамна ја посетив Македонија, лулката на моите предци. Запознав еден гостопримлив народ, пријателски и особено горд на своето историско минато и народ кој верува во иднината

Кој ќе ја посети и запознае Македонија, македонците и посебната географска здрава и гостопримлива средина, чиниш Божји Благослов добил, и повторно ќе с врати ... и повторно ... и повторно.

Во славенички час ... За многу години Македонија! За многу години македонци каде и да сте !

Професор Константин Кашлару

ПРАЗНУВАЊЕ ЗА ДЕНОТ НА МАКЕДОНЦИТЕ

На 8-ми Септември се собраа за да го прослават Националниот празник на македонците. 8-ми Септември е денот кога се исполна желбата на сите македонци после повеќе од 2000 години, Македонија стана независна и суверена држава.

Со оваа цел еден дел од македонците се собраа во Асоцијацијата на Македонците од Романија и од фемиалите од Крајова, Баилешти и Урзикуца за да го прослават овој ден. За оваа прослава присутните деца играа, пеаа и ги служеја поканетите со слатки и сокови. Исто така

În decursul istoriei, de la desființarea sa ca stat, Macedonia a fost considerată și a devenit o regiune anexă a Imperiului Bizantin, a Bulgariei, a Greciei, a Serbiei, a Imperiului Otoman ori a Iugoslaviei.

Regimul de supunere impus de diferiții ocupanți a generat timp de secole o luptă susținută sub cele mai diferite forme, de la haiducie la răscoala fățișă.

Admir tenacitatea neamului macedonean, nu pentru că este neamul meu.

Macedonenii au fost doborâți dar niciodată învinși de fiecare dată în lupta aprigă cu dușmanul cotropitor, s-au ridicat, și-au șters lacrimile și au luat-o de la capăt reușind.

Idealul de libertate, suveranitate și independență națională, pentru care în decursul istoriei s-au sacrificat cei mai mulți fii ai acestui popor avea să se îndeplinească la 8 septembrie 1991 când pe harta Europei apare pentru prima dată, după atâția ani numele de Macedonia ca țară independentă ! Ziua de 8 septembrie este ziua Independenței Macedoniei. Este Ziua Națională a Republicii Macedonia, este o zi sărbătorită de toți macedonenii din tânărul stat cât și de pretutindeni. Este minunat sentimentul independenței.

De curând am vizitat Macedonia, leagănul străbunilor mei. Am cunoscut un popor deosebit de primitor, de ospitalier, de prietenos, dar mai ales mândru de trecutul său istoric și încrezător în viitor.

Cine vizitează și cunoaște Macedonia, pe macedoneni și mediul geografic aparte, sănătos și primitor parcă blagoslovit de Dumnezeu, cu siguranță va veni iar ... și iar ... și iar.

La ceas aniversar .... La mulți ani Macedonia ! La mulți ani macedoneni oriunde vă veți afla !

profesor Constantin Câșlaru

SĂRBĂTOARE DE ZIUA MACEDONIEI

Pe data de 8 septembrie macedonenii celebrează ziua națională prilej cu care aceștia se întâlnesc pentru a sărbători. 8 septembrie este ziua în care s-a împlinit visul tuturor macedonenilor, după mai mult de 2000 de ani, Macedonia a devenit independentă și suverană.

Cu acest prilej o parte din macedoneni s-au adunat la sediul Asociației Macedonenilor din România filialele din Craiova, Băilești și Urzicuța pentru a sărbători. Și cum altfel se putea sărbători decât prin a asculta cântece tradiționale macedonene și a dansa pe ritmurile lor. Cu această ocazie copii

за прославата на македонците и на Македонија беше отворена изложба на цртежи од страна на г-жата Прежбеану со тема „ Сончевата експлозија,“ со која цел можевме да уживаме на убавите слики.

Кристина Ливиа Думитреску

prezenți au dansat, au cântat și au servit invitații cu prăjituri și suc. Tot pentru a sărbători pe macedoneni și Macedonia s-a desfășurat și vernisajul unei expoziții de pictură a doamnei Prejbeanu cu tema "explozie solară", prilej cu care am putut să admirăm superbe tablouri.

Cristina Livia Dumitrescu

INSTANTANEE DE LA ZIUA NAȚIONALĂ A MACEDONIEI МОМЕНТИ ОД ПРОСЛАВАТА НА НАЦИОНАЛНИОТ ПРАЗНИК НА МАКЕДОНИЈА

La sediile A.M.R. data de 8 septembrie 2009 a constituit un moment de sărbătoare la care au participat cu mic cu mare mulți dintre membrii filialelor din Băilești, Craiova și Urzicuța. Au fost momente speciale împărtășite de toți cei prezenți la eveniment. Muzica, dansul și voia bună nu au lipsit de la acest moment atât de important și pentru etnicii macedoneni care trăiesc pe teritoriul României. La mulți ani Macedonia ! La mulți ani macedoneni de pretutindeni !

Во просториите на А.М.Р. на 8-ми Септември 2009 година, се организира еден момент на празнување на кој присуствуваа со мало и големо многу членови на филиалите од Баилешти, Крајова и Урзикуца. Беа специјални моменти, усогласени од сите присутни на настанот. Музика, игри и добра воља не изостануваа од овој важен настан и за македонците етници кои живеат на територијата на Романија. За многу години Македонија! За многу години Македонци од сите страни !

ЕДЕН ИСПОЛНЕТ СОН

- Добар ден! Добро дојдовте ! Добро ве најдовме !

На овај начин почна Културната средба за пуштање на Монографијата за општината Урзикуца,

UN VIS ÎMPLINIT

- Bună ziua ! Bine ați venit ! Bine v-am găsit !

Așa a început manifestarea culturală de lansare a Monografiei Comunei Urzicuța, lucrare istorică monumentală, ce a văzut lumina tiparului

историска монументална работа, што ја виде светлината на штампањето после 50 години од кога се работеше на нејзе со преќини.

- Дајте ми можност да се преставам: Јас сум наследник на авторите на ова работа за која се бара еден код, затоа што истата содржи :

- ▶ Мојата Монографија,
- ▶ Топономатски речник,
- ▶ Традици, обичаи и локални традиции

Се викам Александру Константин Маре, фнук и син на авторите.

На сите присутни (скоро 150) личности, едни приврзници – кои одговорија на позивот и беа присутни лидери и достојни - парламентарци кои ја укажаа активноста од 18-ти октомври 2009 година. Станува збор за г-жицата Лиана Думитреску, депутат во парламентот, и г-жата Констанца Думитреску, преседател на Асоцијацијата на Македонците од Романија, Г-динот Флореа Григореску, градоначалник на општината Урзикуца.

Зеде збор авторот на Монографијата, вадејќи ја во предност работата внесена во нејзиното завршување. Едни од потешкотиите беа решени пошто се добија информации од постари лица за решавање на поедини грешки или недостатоци поради поминатото време што направи да се изгубат многу настани од животот на местата полни со историја.

Историските, географските, социјалните и културните околности направија да во ова место заедно живејат во хармонија околу 190 години покрај романци и други собрани етници – иселеници ,бугари,македонци и срби. На ове им се приклучуваат и етници рромии (цигани) кои со времето беа асимилирани, поради мешовитите бракови кои се и денеска помеѓу романците и рромите.

Авторите се уверени дека целата историја не е искористена на местата,и можат да се најдат поедини несогласности дури и пропусти кои ќе бидат поправени во идните изданија.

Говорот на авторите беше пратен со помош на Г-жицата Лиана Думитреску, депутат , која го отцена напорот направен за да ја извадеме историјата на светло на овие населени места од различни етнии, Г-динот Флореа Григореску, градоначалникот на општината Урзикуца, прецизира да монографијата има историска вредност, која треба дополнета, Г-динот Константин Кашлару, историчар и доктор на Општинскиот Музеј од Баилешти, кој го

Зотцена трудот на авторот, потврдувајќи да поставената работа преставува интерес за локалната историја и за околината .

Културната манифестација се заврши со

дупа 50 de ani de când s-a lucrat la ea cu intermitențe.

- Dați-mi voie să mă prezint: sunt descendentul autorilor acestei lucrări ce se vrea un codex, pentru că ea cuprinde :

- ▶ Monografia propriu-zisă,
- ▶ Dicționarul toponimic,
- ▶ Datini, obiceiuri, tradiții locale

Mă numesc Alexandru Constantin Mare, nepot și fiu al autorilor.

La asemenea participanți (circa 150) - personalități, unele discipoli - ce au răspuns invitației, au fost pe măsură lideri și demnitari parlamentari care au onorat acțiunea din 18 octombrie 2009. Este vorba de domnișoara Liana Dumitrescu, deputat parlamentar, doamna Constantina Dumitrescu președinte al Asociației Macedonenilor din România, domnul Florea Grigorescu, primarul comunei Urzicuța.

Au luat cuvântul autorii lucrării scoțând în evidență munca depusă pentru realizarea ei. Unele greutăți întâmpinate au fost învinse, pentru că s-au primit informații de la persoane vârstnice în clarificarea unor inadvertențe sau lacune din cauza scurgerii timpului ce a făcut să se piardă multe evenimente din viața localității plină de încărcătură istorică.

Împrejurările istorice, geografice, sociale și culturale au făcut ca în această localitate să conviețuiască în armonie de circa 190 de ani pe lângă români și alte etnii suddunărene migratoare : bulgari, macedoneni, sârbi. Acestora li se adaugă și etnia rromă (țigani) care cu timpul au fost asimilate, datorită căsătoriilor mixte ce se mai întâlnesc și azi între români și rromi.

Autorii sunt convingși că n-a fost fost valorificată întreaga istorie a localității, că ar putea fi neconcordanțe ba chiar omisiuni ce vor fi remediate la o viitoare ediție.

Cuvântul autorilor a fost urmat de alocuțiunile domnișoarei Liana Dumitrescu, deputat, care a apreciat efortul depus pentru a pune în lumină istoria acestei localități populată de diferite etnii, domnului Florea Grigorescu, primarul comunei Urzicuța, ce a precizat că monografia are valoare istorică, ce mai trebuie completată, domnului Constantin Cășlaru, istoric și director al Muzeului Municipiului Băilești, care a apreciat efortul autorilor, prezicând că lucrarea prezintă interes pentru istoria locală și zonală.

доделување на дела за сите присутни, во кои беа доделни и аутографи.

Следеше традиционалното славење со шапањско и буфет – мезе средено во една од другите простории на Културниот Дом. После неколку дена продолжија да доаѓаат честитки од страна на учесниците, поврзани со значењето на работата.

Авторите ги изјавија новите проекти за идната година :

► Монографија за школото Урзикуца

► Локалните игри на децата, плакета попатрета со ДВД,

што ќе бидат издадени по повод 25 години од свечениот обичај „Венец на пченицата„ II –го издание, во месец Август, организирано од општината Урзикуца.

Добри мисли да даде господ.

Ѓеорѓе Јончеа

Manifestarea culturală s-a încheiat cu oferirea lucrării în care au fost date autografe pentru toți participanții.

A urmat tradiționala șampanie și o gustare de la bufetul suedez amenajat în altă încăpăre a Căminului Cultural. La numai câteva zile au continuat să sosească mesaje de felicitare din partea participanților, legate de valoarea lucrării.

Autorii au anunțat noile proiecte pentru anul viitor :

► monografia Școlii Urzicuța

► jocurile locale ale copilăriei, plachetă însoțită de DVD, ce vor fi lansate cu ocazia împlinirii a 25 de ani de la inaugurarea obiceiului “Cununa grâului” ediția a II-a, în luna august, organizată de Primăria Urzicuța.

Gânduri bune să dea Domnul !

Gheorghe Ioncea

ПАРЛАМЕНТАРНА ДИПЛОМАТИЈА

Парламентарците со децении преставуваа активна власт во меѓународната арена. Називот парламентарна Дипломатија стана познат скоро и е заеднички израз употребуван за оцртување на поширока серија на меѓународните должности преземени од страна на парламентарните членови за да ги зголемат реципроцитетите помеѓу државите, за да ја подобрат контролата на владата, за да ги престават своите народи подобро и да ја зацврстат демократската законитост на интервладините институции. Можно е да биде знак на сегашните времиња кои ги живееме интензивно и побрзо и во глобалните рамки затоа што овај израз беше пронајден сега. Во овој момент кога границата на внатрешните и надворешните проблеми станува нејасна , во овој момент парламентарците треба пред се да ги имаат во предвид ставените проблеми пред нив и целокупното ориентативно и многунационално мислење. Оваа ствар се должи на важната постапка на меѓународните парламентарни контакти кои се зголемени и малку е веројатно да истите се намалат во идните години.

Се знае дека во сите демократски земји, основната функција на парламентарците е изнесувањето на проблемите и очекувањата на оние кои ги преставуваат, во гласачкиот случај, за да ги унапредат законодавните решенија, управувајќи ја активноста на владата во целиот овој период. Целта на парламентарците почна да се менува одмах со целокупниот пазар, со хеторогениот меѓунардпен политички живот, исто така измените предизвикаа полека полека бришење на границите кои постојат измеѓи внатрешниот и надворешниот простор, помеѓу внатрешната и надворешната проблематика. Како последица на овие претрпени измени од страна на животните политички функции, парламентарците од демократските земји за да работаат во хармонија со проблематиката која се завршува пред нив треба да дејствуваат општо-глобално во прв ред.

На тој начин присуствувајќи на изнесувањето, покрај традиционалната дипломатија и на парламентарната дипломатија. Ова изнесување на

ДИПЛОМАТИЈА ПАРЛАМЕНТАРНА

Parlamentarii timp de decenii au constituit o prezență activă în arena internațională. Termenul de diplomatie parlamentară a devenit destul de recent un termen comun folosit pentru a descrie o gamă largă de activități internaționale asumate de membri ai parlamentului pentru a spori înțelegerea reciprocă între țări, pentru a îmbunătăți controlul guvernului, pentru a reprezenta mai bine oamenii lor, și de a consolida legitimitatea democratică a instituțiilor interguvernamentale. Este probabil un semn al timpurilor actuale pe care le trăim mult mai intens și mai rapid și într-un cadru globalizat că acest termen a fost inventat acum. În acest moment când granița dintre problemele interne și cele externe se estompează, în acest moment parlamentarii trebuie să ia în considerare problemele puse în fața lor folosind o gândire orientată global și multinațional. Acest lucru se datorează și faptului că importanța contactelor parlamentare internaționale este în creștere și este puțin probabil ca ele să se diminueze în următorii ani.

Se știe că în toate statele democratice, funcția de bază a parlamentarilor este aceea de a exprima problemele și așteptările celor pe care îi reprezintă, în speță electoratul, de a înainta soluții legislative, ghidând în tot acest timp activitatea guvernului. Rolul parlamentarilor a început să se modifice odată cu globalizarea piețelor, cu eterogenizarea vieții politice internaționale, iar diversificarea provocărilor a dus treptat la ștergerea graniței existente dintre spațiul intern și cel extern, dintre problematica internă și cea externă. Ca o consecință a acestor modificări suferite de către funcțiunile vieții politice, parlamentarii din țările democratice pentru a acționa în consens cu problematica care se ridică în fața lor trebuie să acționeze în primul rând global.

Astfel am asistat la afirmarea, alături de diplomația tradițională, a diplomației parlamentare.

парламентарната дипломатија се направи постепено поседувајќи како вектор за проширување измеѓу другите многубројни парламентарни задачи и системи за поврзување од кои меѓуна родните парламенти се дел. Разноликоста на политичките формации кои се претставници во светскиот парламент донесоа до растење на степенот на ефикасноста не само на парламентите туку и на парламентарните дипломати кои можат често пати да ја преминат линијата на демократијата за дипломатите „традиционална“.

Парламентарците се искажуваат и акцентираат толку на ниво на парламентарни групи од кој дел се, на ниво на парламентарни комисији или различни средби со претставниците на други парламенти, парламентарни или непарламентарни групи и комисији. Како што подвлеков парламентарците се претставници на народот, бидејќи се преставуваат на секој избор и гласање посебно, од овде е видно дека парламентарната дипломатија е една директна дипломатија, таа претставува реалност која ги бара сопствените средства, сопствениот стил и сопствените резултати.

На Европско ниво како и на Светско ниво, иницијалниот парламентарен број порасна доста многу во последните години, како директен резултат на вклучување и влегување во меѓународните парламенти во рамките на поедини друштва, унија или меѓународни парламентарни собранија. Од овде произлегува парламентарниот стремеж за да се вклучат колку е можно повеќе во надворешната политика, важен во сферата на владиното владеење, пред се сега кога очекувањата на гласањата се доста големи тогаш кога станува збор да може да влијае на еден начин на извршните активности. Потребата која е за формирање на парламентарците за да влезат во контакт со парламентарците од други земји, донесе до решавање на бројот на иницијативи во овој правец кое значи синтагма “парламентарна соработка” полека, полека беше изменета со синтагма “парламентарна дипломатија”. Една од оние претходни стварности беа и ќе бидат изнесени поедини иницијативи кои ќе можат да влијаат во земањето на политички одлуки, правејќи го полесно усогласувањето на поедини практични решенија.

Парламентарната Дипломатија има неколку својства со кои се одалечува од класичната дипломатија а тоа се :

- директниот стил на нереалните разговори, кои ствараат една ситуација тешко за прихваќање во рамките на класичната дипломатија.
- пристапување кон решавање на поедини потешки проблеми пат познат на класичната дипломатија,
- слободни разговори каде можат да се употребат изрази нешто помалце изгледени, без изложување на опасност односно еден дипломатски инцидент, а најмалце посреден.
- изнесување на поедини состојби кои немаат директна врска со субјектот кои се разговара а кој може да преставува целост на врските помеѓу партнерите,
- личните врски на пријателство помеѓу парламентарците од различни земји донесуваат до создавање на лоби.

Поводот за појавувањето на парламентарната дипломатија, треба да се бара во зацврстувањето на

Această afirmare a diplomației parlamentare s-a făcut treptat ea deținând ca vectori de dezvoltare printre altele numeroasele misiuni parlamentare și rețelele de asociații din care parlamentele naționale fac parte. Diversitatea formațiunilor politice care sunt reprezentate în lumea parlamentară a dus la creșterea gradului de eficiență nu numai al parlamentelor ci și al diplomației parlamentare care astfel pot depăși deseori liniile de demarcație ale diplomației “tradiționale”.

Parlamentarii se manifestă și acționează atât la nivelul grupului parlamentar din care fac parte, la nivelul comisiilor parlamentare sau la diferitele întâlniri cu reprezentanți ai altor parlamente, grupuri și comisii parlamentare sau neparlamentare. Cum am mai precizat parlamentarii sunt reprezentanți ai poporului,

fiind legitimați prin fiecare alegător și vot în parte, iar de aici rezultă faptul că diplomația parlamentară este o diplomație directă, ea reprezentând o realitate care își caută propriile instrumente, propriul stil și propriile rezultate.

La nivel european ca de altfel și la nivel mondial, numărul inițiativelor parlamentare a crescut foarte mult în ultimii ani, ca rezultat direct al implicării și aderării parlamentelor naționale în cadrul unor asociații, uniuni sau adunări parlamentare internaționale. De aici a rezultat tendința parlamentelor de a se implica tot mai mult în politica externă, domeniu considerat a fi apanajul guvernului, mai ales acum când așteptările electoratului sunt foarte mari atunci când vine vorba de a putea influența într-un fel acțiunile executivului. Nevoia aflată în creștere a parlamentarilor de a intra în contact cu parlamentari din alte țări a dus la o creștere a numărului de

законодавната улога виза-ви од извршната власт, односно, во зацврстување на целокупниот процес за демократизирање на модерниот свет. Парламентарната дипломатија, на сличен начин со класичната, има билатерални димензии и една разнострана дејност. Интересантен е начинот да парламентарната дипломатија има многустрано потекло, во создавањето на Интер-Парламентарна Унија во 1889 година. Идејата дојде од страна на двајца парламентарци, едниот од Велика Британија, Роналд Кремер, а другиот од Франција, Фредерик Паси.

Денеска, оваа организација, која е најстара парламентарна организација во светот собира 153 члена со целосни права и има статут на работа добро определен. Основната цел на истата е да го промовира дијалогот во служба на подржување на мирот, ценмење правата на човекот и развивање на парламентаризмот од демократски тип со директна промена на искуства. Исто така таа се грижи за меѓународните проблеми од генерален интерес и препорачува во поглед на развивањето и преземањето на колективни одлуки кои се однесуваат на истото од страна на националните парламенти. Романија е член на УИП по повод третата Конференција на Унијата, одржана во новембар 1891 година, во Рим а Македонија постана тотален член во март месец 1994 година,

Други поважни меѓународни парламентарни организации се :- Меѓународната Европска Конференција за пространство – ЕИСЧ, Парламентарното Собрание на Европската Комисија, Меѓународната Асоцијација на Парламентот за Француски јазик – АИПЛЕ, Парламентарното Собрание на Франкофонијата – АПФ, Европскиот Парламент, Парламентарното

иницијативе во овој смисла и така синтагмата “кооперација парламентарна” а била трептано трептано вметната со синтагмата “дипломатија парламентарна”. Една од објектите на овие одржувања била, и тоа е и ја била лансирањето на иницијатива која ја била подготвила влијанието на извршната власт во донесувањето на политички одлуки, правеејќи така постојат одлучувањето на политички одлуки.

Дипломатијата парламентарна има некои карактеристики кои ја одвојуваат од традиционалната и се :

- тонот директен на дискусиите на прв поглед, кои создаваат една атмосфера на нормалност која е прифатена во рамките на класичната дипломатија,
- вметнувањето на проблемите кои се тешко решливи по класичната дипломатија,
- дискусиите слободни во кои се можат користити изрази кои се поубави, без ризикот да се дојде до инцидент дипломатски, може многу медијативно,
- изложувањето на состојба која не е директно поврзана со предметот на дискусија но која може да создава една слика од целиот однос меѓу партнерите,
- личните односи меѓу парламентарците од различните држави доведуваат до создавање на струјни течения.

Мотивите за појавата на парламентарната дипломатија, се требало да се најдат во консолидацијата на улогата на законодавната власт во однос на извршната власт, односно, во зацврстување на целокупниот процес за демократизирање на модерниот свет. Парламентарната дипломатија, на сличен начин со класичната, има билатерални димензии и една разнострана дејност. Интересантен е начинот да парламентарната дипломатија има многустрано потекло, во создавањето на Интер-Парламентарна Унија во 1889 година. Идејата дојде од страна на двајца парламентарци, едниот од Велика Британија, Роналд Кремер, а другиот од Франција, Фредерик Паси. Денеска, оваа организација, која е најстара парламентарна организација во светот собира 153 члена со целосни права и има статут на работа добро определен. Основната цел на истата е да го промовира дијалогот во служба на подржување на мирот, ценмење правата на човекот и развивање на парламентаризмот од демократски тип со директна промена на искуства. Исто така таа се грижи за меѓународните проблеми од генерален интерес и препорачува во поглед на развивањето и преземањето на колективни одлуки кои се однесуваат на истото од страна на националните парламенти. Романија е член на УИП по повод третата Конференција на Унијата, одржана во новембар 1891 година, во Рим а Македонија постана тотален член во март месец 1994 година, Други поважни меѓународни парламентарни организации се :- Меѓународната Европска Конференција за пространство – ЕИСЧ, Парламентарното Собрание на Европската Комисија, Меѓународната Асоцијација на Парламентот за Француски јазик – АИПЛЕ, Парламентарното Собрание на Франкофонијата – АПФ, Европскиот Парламент, Парламентарното

Мотивите за појавата на парламентарната дипломатија, се требало да се најдат во консолидацијата на улогата на законодавната власт во однос на извршната власт, односно, во зацврстување на целокупниот процес за демократизирање на модерниот свет. Парламентарната дипломатија, на сличен начин со класичната, има билатерални димензии и една разнострана дејност. Интересантен е начинот да парламентарната дипломатија има многустрано потекло, во создавањето на Интер-Парламентарна Унија во 1889 година. Идејата дојде од страна на двајца парламентарци, едниот од Велика Британија, Роналд Кремер, а другиот од Франција, Фредерик Паси. Денеска, оваа организација, која е најстара парламентарна организација во светот собира 153 члена со целосни права и има статут на работа добро определен. Основната цел на истата е да го промовира дијалогот во служба на подржување на мирот, ценмење правата на човекот и развивање на парламентаризмот од демократски тип со директна промена на искуства. Исто така таа се грижи за меѓународните проблеми од генерален интерес и препорачува во поглед на развивањето и преземањето на колективни одлуки кои се однесуваат на истото од страна на националните парламенти. Романија е член на УИП по повод третата Конференција на Унијата, одржана во новембар 1891 година, во Рим а Македонија постана тотален член во март месец 1994 година, Други поважни меѓународни парламентарни организации се :- Меѓународната Европска Конференција за пространство – ЕИСЧ, Парламентарното Собрание на Европската Комисија, Меѓународната Асоцијација на Парламентот за Француски јазик – АИПЛЕ, Парламентарното Собрание на Франкофонијата – АПФ, Европскиот Парламент, Парламентарното

Дипломатијата парламентарна е од тип билатерална

Собрание НАТО, Парламентарното Собрание на ОСЧЕ, итн.

Парламентарната Дипломатрија од билатерален тип се реализира со помош на посредничките врски за меѓународна соработка за секој национален парламент. Нај често таа е ставена како посредник за примање на пријателските групи кои постојат скоро во сите меѓународни парламенти, како и со соработка помеѓу парламентарните организации и, сигурно, на ниво на билатерални средби помеѓу представниците на меѓународните парламенти.

Романскиот Парламент на ниви на Комората на Депутатите и на Сенатот има 87 пријателски групи, Република Македонија придава голема важност на билатералната мултилатерална ооперација, така да сега има 44 пријателски групи на специфичен начин за да може да унапреди во билатералната кооперација помеѓу националните парламенти.

Меѓународната Европска Конференција за Простор – ЕИСЧ, беше основана во 1999 година под форма на Парламентарен форум за Европско Парламентарни кооперирања во поглед на решавање и политичко пренесување на ниво на Европско екст – земјено пространство. ЕИСЧ има за цел да овозможи размена на информации во поглед на просторната активност и промовирање на меѓусебните развивања, за националната политичка рамнотежа, со помош на една средба со еден форум за анализирање на големите проблеми, кои даваат повод во секторот на

realizează prin intermediul relațiilor de cooperare și a parlamentelor, cu alte cuvinte, este o parte a activității internaționale a fiecărui parlament național. Cel mai adesea ea este pusă în aplicare prin intermediul grupurilor de prietenie care există în aproape toate parlamentele naționale, precum și prin cooperarea dintre organismele parlamentare și, desigur, de nivelul de întâlniri bilaterale între președinții parlamentelor naționale. Parlamentul României la nivelul Camerei Deputaților și a Senatului are 87 de grupuri de prietenie. Republica de Macedonia acordă o atenție sporită cooperării bilaterale și multilaterale astfel că în prezent are 44 de grupuri de prietenie înființate în mod specific pentru a promova cooperarea bilaterală între parlamentele naționale.

Conferința Europeană Interparlamentară pentru Spațiu - EISC a fost înființată în anul 1999 sub forma unui forum permanent pentru cooperarea parlamentelor europene în vederea rezolvării problemelor și transpunerii politicilor și intereselor la nivelul spațiului extraterestru european. EISC are drept scop facilitarea schimbului de informații cu privire la activitățile spațiale și promovarea înțelegerii reciproce, a echilibrării politicilor naționale, prin întrunirea unui forum pentru analizarea problemelor majore în cauza sectorului spațial european. EISC are următoarele categorii de membri și anume

европското пространство. ЕИСЧ ги има следните типови на членови и тоа стални членови, членови на асоцијацијата и обсерватори.

продолжува во наредниот број
Депутат Лиана Думитреску

МАКЕДОНИЈА ПРИМА ПОДРШКА ОД СТРАНА НА ЕП

Една резолуција во поглед на Македонија, на основа на извештајот составен од депутатот на Европскиот Парламент, Ерик Маиер.

Извештајот, покрај деругото бара од Европската комисија да им предложи на Советот да им одобри ослободување и елиминирање на визите за граѓаните на Република Македонија, колку е можно побрзо и да го поттикне Советот да реши во врска со датумот за почнување на преговорите за влегување во ЕУ оваа година .

„Со овој глас, Република Македонија прими една јасна поддршка. Европскиот Парламент е гласот на граѓаните од Европската Унија. Европскиот Парламент потврди да Република Македонија има европски изгледи и подвлече да разговорите во врска со целосниот статус за тотален член во ЕУ треба да почне колку е можно побрзо, а процесот и режимот за ослободување од визи треба да биде пополнет. Исто така, подвлече, билатералниот спор нема ништо со ЕУ,“ рече Ивица Боцевски заменик-министер на Република Македонија, кој работи на процесот за приклучување во ЕУ.

Редакција

АРХИОЛОШКО ОТКРИВАЊЕ

Еден македонски гроб во циркуларна монументална форма од 4-от век п.Хр. а кој му припаѓаше на еден војсководител беше откриен во Павла Чука.

Архиолошкиот Ситил се наоѓа помеѓу селата Бонче и Подмол во зоната на Прилеп.

Надгробницата беше подигната во форма на еден прстен направен од монолитни карпи кои тежеја секоја посебно 2 тони, карпи кои останаа цели иако поминаа низ нив двеипол илјади години.

Према архиолозите, гробот е единствен од оваа форма откриен на Балканот и му припаѓаше на еден голем војсководител, а можи и крал.

Откривањето е резултат на раскопувањето од пред три години од страна на професорот Виктор Лилчич од Институтот за Уметничка Историја и Археологија од рамките на Факултетот за Филозофија – Скопје, кој предвидел да гробот му припаѓа на династијата од кралот Пелагонија. Наоѓањето на поедини написи или идни архиолошки откривања ќе докажат на кој му припаѓал гробот.

Паско Кузман, директор на Дирекцијата за заштита на Културното наследство, кој го посетил

membrii permanenți, membrii, membrii asociați și președenția acestui forum interparlamentar european.

materialul va continua în numărul viitor
Deputat Liana Dumitrescu

MACEDONIA PRIMEȘTE SPRIJIN DIN PARTEA PE

Parlamentul European - PE, a adoptat o rezoluție privind Macedonia, pe baza raportului întocmit de deputatul în Parlamentul European Erik Meijer. Raportul, printre altele, solicită Comisiei Europene să recomande Consiliului că aprobe liberalizarea vizelor și eliminarea obligativității vizelor pentru cetățenii Republicii Macedonia, cât mai curând posibil, și îndeamnă Consiliul să decidă asupra unei date de lansare a negocierilor de aderare în cursul acestui an.

"Prin acest vot, Republica Macedonia a primit un sprijin clar. Parlamentul European este vocea cetățenilor Uniunii Europene. Parlamentul European a confirmat faptul că Republica Macedonia are o perspectivă europeană și a subliniat că negocierile pentru statutul de membru deplin în UE ar trebui să înceapă cât mai curând posibil, și că procesul de liberalizare a regimului de vize ar trebui să fie completat. De asemenea, a concluzionat că disputele bilaterale nu-și au locul în UE, " a spus Ivica Bocevski, viceprim-ministru al Republicii Macedonia, care se ocupă de integrarea în UE.

Redacția

DESCOPERIRE ARHEOLOGICĂ

Un mormânt macedonean aparținând unui conducător, având o formă circulară monumentală și provenind din secolul 4 î.Hr. a fost descoperit la Pavla Ciuka. Site-ul arheologic este situat între satele Bonce și Podmol în zona Prilep.

Mormântul a fost ridicat sub forma unui inel realizat din blocuri monolite de piatră cântărind fiecare câte 2 tone, blocuri care au rămas intacte în ciuda celor două milenii și jumătate pe care le au.

Potrivit arheologilor, mormântul este singurul de acest gen descoperit în Balcani și a aparținut unui conducător mare, posibil chiar rege.

Descoperirea a rezultat în urma săpăturilor realizate timp de trei ani de către profesorul Viktor Lilic de la Institutul de Istoria Artei și Arheologie din cadrul Facultății de Filosofie-Skopje, care a făcut presupunerea că mormântul a aparținut dinastiei regale Pelagonija. Găsirea unei inscripții sau viitoare descoperiri arheologice vor dezvălui cui i-a aparținut mormântul.

Pasko Kuzman, director al Direcției pentru Protecția Patrimoniului Cultural, care a vizitat site-ul

архиолошкиот ситил изјави дека треба да биде изградена добра инфраструктура во колку ќе треба археолошките копања да се одвиваат во добри услови. Тој ги изнесе мерките за обнова, конзервирање и заштита на ситилот. "Ова откривање е од голема вредност за археологијата на Македонија, поради тоа што вакви наследства се ретки на Балканот. Ова ќе повлечи внимание во познавањата на општеството од овој домен", рече Кузман.

Археолошките ископувања ќе продолжат и во наредната година, имајќи поддршка од Министерството за Култура од Република Македонија.

Теренската активност е водена од Антонио Јаќимовски од Археолошкиот Институт и од археологот Душко Темелковски од Институтот и Музејот од Прилеп.

Редакција

СКОПЈЕ И НЕГОВАТА ВЕКОВНА УБАВИНА

Втор дел

Уште во времето кога Евлија Челебија го посетувал Скопје, улиците на чаршијата биле чисти и поплочени. Мирисот на зумбул, лалиња, трандафил, босилек, јоргован и крин ги магепсувале посетителите и трговците од оваа трговска зона. Истиот Челебија вели за трговците од старата чаршија дека биле учени и многу чесни луѓе.

Културно историски споменик од особено значење за Република Македонија, чаршијата, локализирана и денес во центарот на град Скопје на левата страна на реката Вардар се протега од Камен Мост се до Бит Пазар искачувајќи ја тврдината Кале и покрива дел од платото на кое некогаш течеше реката Серава. Еден од ретките сведоци на историските превирања кои се врзани со градот кој денес е главен град на Република Македонија, старата скопска чаршија држеше, држи и ќе држи едно централно место во историјата и во развојот на градот. Честопати нем сведок на згаснатиот урбан живот кој расцветува низ тесните камени улици, имајќи на нивните краеве мали дуќани на занаетчиите и различни општествени комплекси како што се Куршумли Ан, Чифте Амам, Безистенот, Даут Пашиновиот Амам и други, чаршијата и денес стражари над трговскиот дел на градот.

Дури и во наше време, во времето на модерно Скопје, Стара Чаршија претставува една незаменлива алка во пулсирачкиот ритам полн со живот на престолнината, дел кој активно учествува во секојдневниот живот на сопствен и специфичен начин. До Стара Чаршија може да се стигне било пеш, преку Кемниот Мост кој ги поврзува двата брега на реката Вардар, мост изграден некаде во 1600 година или пак може да се стигне преку постоечките патеки преку Кале или покрај Бит Пазар.

Град Скопје денес се гордее со фактот што многу од своите културно историски споменици се претворени во уметнички галерии, изложбени места, музеи, ресторанти, магацини, на тој начин

археологички, а declarat că trebuie să fie construită o infrastructură adecvată în cazul în care se dorește ca escavările arheologice să decurgă în bune condiții. El a anunțat măsuri de restaurare, conservare și de protecție a site-ului. "Această descoperire este de o valoare excepțională pentru arheologia macedoneană, deoarece astfel de structuri monumentale sunt rare în Balcani. Ea va atrage atenția comunității științifice din acest domeniu", a spus Kuzman.

Săpăturile arheologice vor continua și anul viitor, având și sprijinul Ministerului Culturii din Republica Macedonia. Activitatea de teren este condusă de Antonio Jakimovski de la Institutul de Arheologie și de către arheologul Dusko Temelkoski de la Institutul și Muzeul din Prilep.

Redacția

SKOPJE, FRUMUSEȚEA SA SE ÎNTINDE PESTE SECOLE

Partea a II-a

Pe vreme când Evlija Celebija a vizitat Skopje-ul, aleile bazarului erau curate și pavate. Mirosul de zambilă, violete, trandafir, busuioc, liliac și crin practic fermecau vizitatorii și negustorii din acea zonă comercială. Același Celebija spunea despre negustorii din bazar că erau oameni educați și extrem de cinștiți.

Monument cultural și istoric, de o importanță deosebită pentru Republica Macedonia, bazarul, localizat și astăzi în centrul orașului Skopje, pe malul stâng al râului Vardar, se întinde de la podul de piatră până la Bit Pazar, urcând panta dealului Kale și acoperind o parte din platoul pe care micuțul râu Serava curgea odată. Fiind unul dintre puținii martori ai tumultului istoric căreia i-a fost subiect, orașul care astăzi este capitala Republicii Macedonia, vechiul Bazar din Skopje a deținut, deține și va deține un loc central în istoria și dezvoltarea orașului. Martor de multe ori tăcut al unei vieți urbane apuse care a înflorit între aceste alei de piatră înguste, având pe marginea lor mici magazine ale meșteșugarilor și diferite complexe cu implicații sociale cum ar fi Hanul Kursumli, Cifte Hamam, Bezisten, Daut Paşa Hamam, și altele, bazarul străjuiește și astăzi districtul comercial al orașului.

Chiar și în zilele noastre, în vremea orașului Skopje modern, Vechiul Bazarul reprezintă o componentă de neînlocuit în ritmul pulsatoriu și plin de viață al capitalei, o parte care participă la viața sa de zi cu zi într-un fel specific și propriu. La Vechiul Bazar se poate ajunge fie străbătând podul de piatră care leagă cele două maluri ale râului Vardar, pod construit în jurul anului 1600 fie prin căile de acces care există pe dealul Kale sau pe lângă Bit Pazar.

Orașul Skopje se mândrește astăzi cu faptul că cele mai multe dintre monumentele sale culturale și istorice au fost transformate în galerii de artă,

зачувувајќи ги живи многу од градбите кои би можеле да се разрушат и деперсонализираат со тоа што нема да се употребуват. Тие кои го посетуваат

Скопје треба задолжително да поминат да го посетат музејот на Република Македонија, Музејот на Стара Чаршија, Националната Галерија и не би требало да се заборава чувството кое се буди со секое доаѓање пред старите дуќани на занаетчиите каде творечкиот дух од некогаш се уште живее и опстојува благодарение на многуте занаетчиски работилници кои се уште можат да покажат во живо како старите традиционални занаетчиски вештини биле зачувани.

Миросот на кебапи е првиот кој им посакува добредојде на посетителите во моментот кога ќе зачекорат во Стара Чаршија. Специјалитетите на македонската традиционална кујна кои се нудат во ресторантите, тавче – гравче, турли – тава, мешани зеленчукови салати, пинџур, баклави, слатки со оревчиња, тулумби, кадаиф како и бозата која може да биде послужена и во работилниците се само докомплетирање на сликата која посетителите си ја создаваат за локалната историја и за се што значи вековна традиција. Старата вековна магија на градот опстојува и е нетрпелива да биде откриена.

Едно друго значајно место на градот е Храмот и Црквата на Св. Маченик Димитрија која се наоѓа на јужниот дел на Стара Чаршија

locuri de expoziție, muzee, restaurante, magazine, păstrând astfel vii clădiri care poate s-ar fi pierdut și depersonalizat prin nefolosință. Cei care vizitează Skopje trebuie neapărat să treacă și să viziteze Muzeul Republicii Macedonia, Muzeul Vechiului Bazar din Skopje, Galeria Națională de Artă și nu ar trebui să uite sentimentul care se trezește în fiecare odată ajuns în fața vechilor magazine ale meșteșugarilor unde spiritul creator de altădată încă mai există și mai dăinuie dat fiind faptul că multe dintre atelierelor meșteșugărești încă își mai pot demonstra pe viu cum vechile meșteșuguri tradiționale au fost păstrate și conservate.

Mirosul de chebab este primul care urează bun venit vizitatorilor în momentul în care aceștia

pășesc în Vechiul Bazar. Specialitățile bucătăriei macedonene oferite în restaurante, cum ar fi tavcegravce, turli-tava, salate variate din diferite legume proaspete, pingiur, baclavaua, brișelele cu nuci, tulumba, cataiful, precum și braga care poate fi degustată până și în antreurile atelierelor meșteșugarilor nu vor face altceva decât să completeze imaginea de ansamblu pe care vizitatorul și-a creat-o asupra istoriei locale și asupra a ceea ce înseamnă tradiție îndelungată păstrată de secole. Magia veche de secole a orașului dăinuie și abia așteaptă să fie descoperită.

Un alt loc de referință al orașului este Biserica Sfântului Mare Mucenic Dumitru care se găsește localizată la extremitatea sudică a Vechiului Bazar aproape sub poalele dealului Kale. După ce a fost complet renovată și extinsă în 1886 și

близу до тврдината Кале. Откако беше комплетно реновирана и продолжена во 1886 и 1896 година, оваа православна христијанска црква одигра значајна улога во историјата на Македонската Православна Црква. Пред Соборниот Храм Свети Климент Охридски да биде изграден, оваа црква беше централниот алтар на Македонската Православна Црква. Во оваа црква се наоѓа гробот на првиот поглавар на новообновената Автокефална Охридска Патријаршија, Архиепископ Охридски и Македонски, Неговото Првоблаженство Доситеј.

Историјата на оваа православна црква остана и до денес една тајна затоа што нејзините стари фрески биле уништени за време на реновирањето во 20 век а за време на бројните поправки се создаде и надодаде како резултат на распаѓањето предизвикано од природните катастрофи, воените дејствија и политичките промени низ вековите на кои црквата им била сведок. Нејзиното присуство е забележано уште од 8 миот век, црквата сеуште опстојува чиниш стражарејќи над градот.

Куршумли Ан е изграден во 16 век и бил најголемиот ан за трговци во Скопје. Неговата конструкција била одбележана од врвот на отоманската архитектура на Балканот. Тој е сместен до железничкото депо до Стара Чаршија и до Музејот на Република Македонија. Неговата архитектура е многу слична со други места

1896, а оваа црква беше комплетно реновирана и продолжена во 1886 и 1896 година, оваа православна христијанска црква одигра значајна улога во историјата на Македонската Православна Црква. Откако беше комплетно реновирана и продолжена во 1886 и 1896 година, оваа православна христијанска црква одигра значајна улога во историјата на Македонската Православна Црква. Пред Соборниот Храм Свети Климент Охридски да биде изграден, оваа црква беше централниот алтар на Македонската Православна Црква. Во оваа црква се наоѓа гробот на првиот поглавар на новообновената Автокефална Охридска Патријаршија, Архиепископ Охридски и Македонски, Неговото Првоблаженство Доситеј.

Историјата на оваа православна црква остана и до денес една тајна затоа што нејзините стари фрески биле уништени за време на реновирањето во 20 век а за време на бројните поправки се создаде и надодаде како резултат на распаѓањето предизвикано од природните катастрофи, воените дејствија и политичките промени низ вековите на кои црквата им била сведок. Нејзиното присуство е забележано уште од 8 миот век, црквата сеуште опстојува чиниш стражарејќи над градот.

Куршумли Ан е изграден во 16 век и бил најголемиот ан за трговци во Скопје. Неговата конструкција била одбележана од врвот на отоманската архитектура на Балканот. Тој е сместен до железничкото депо до Стара Чаршија и до Музејот на Република Македонија. Неговата архитектура е многу слична со други места

изградени во метрополите на муслиманскиот свет за да ги приберат трговските карвани во таа историска епоха. Неговите пропорции се импонирачки во

adăpostirea caravanelor comerciale în acea epocă istorică. Proporțiile sale sunt impunătoare, în timp ce pilonii săi bogat decorați și cupolele sale numeroase

време што неговите столбови се богато накитени исто и неговите бројни куполи со прирамидна форма поплочени со олово го очекуваат одминот на времето. Името Куршумли Ан, произлегува од оловото со кое е покриен уште во времиња одамна зајдени.

Во текот на неговото постоење Кушумли Ан на неколку пати ја променил неговата намена. Во текот на неговото постоење Кушумли Ан на неколку пати ја променил неговата намена. Во текот на неговото постоење, Капан Ан одиграл значајна улога во развојот на град Скопје во својство на трговски ценатар и место за ноќевање за трговците, патниците и занаетчиите дојдени овде од далеку.

Во денешниот центар на Стара Чаршија, обиколен од дуќани од сите страни се наоѓа Капан Ан, во минатото еден од најпознатите анови за трговците во Скопје, денес грандиозен споменик кој претставува еден комплекс на дуќани, галерии, кафани и канцеларии.

Изграден во втората половина на 15 век анос е еден од најстарите во Скопје. Во првите векови на своето постоење, Капан Ан одиграл значајна улога во развојот на град Скопје во својство на трговски ценатар и место за ноќевање за трговците, патниците и занаетчиите дојдени овде од далеку.

продолжува во наредниот број

Мокану Михаела
Попеску Венера

во време што неговите столбови се богато накитени исто и неговите бројни куполи со прирамидна форма поплочени со олово го очекуваат одминот на времето. Името Куршумли Ан, произлегува од оловото со кое е покриен уште во времиња одамна зајдени.

Во текот на неговото постоење Кушумли Ан на неколку пати ја променил неговата намена. Во текот на неговото постоење, Капан Ан одиграл значајна улога во развојот на град Скопје во својство на трговски ценатар и место за ноќевање за трговците, патниците и занаетчиите дојдени овде од далеку.

Во денешниот центар на Стара Чаршија, обиколен од дуќани од сите страни се наоѓа Капан Ан, во минатото еден од најпознатите анови за трговците во Скопје, денес грандиозен споменик кој претставува еден комплекс на дуќани, галерии, кафани и канцеларии.

Изграден во втората половина на 15 век анос е еден од најстарите во Скопје. Во првите векови на своето постоење, Капан Ан одиграл значајна улога во развојот на град Скопје во својство на трговски ценатар и место за ноќевање за трговците, патниците и занаетчиите дојдени овде од далеку.

continuarea în numărul următor

Mocanu Mihaela
Popescu Venera

2009		ОКТОМВРИ		31 ден
д	н	с	Листопад	
ч	1	18	Преп. Евмениј еп. Гортински; св. мч-чка Аријадна	
п	2	19	Св. мч-ци Трофим, Саватиј и Доримедонт; св. мч. Зоим Пустиник	
с	3	20	Св. вмч. Евстатиј Плакида	
Н. 17 по Пед. (поКрст.); Гл.8; В.Ев.6; Лит.Ап.Гал.203,2.Кор.182 и 176; Ев.Мк.37 и Мт.62 и 11				
н	4	21	Одд. на Крстов; Собор на сите макед. светици; св. ап. Кодрат	
п	5	22	Св. пророк Јона; св. свешт-мч. Фока еп. Синописки	
в	6	23	Зачнување на св. Јован Крстител	
с	7	24	Св. првомаченичка и рамноапостолна Текла	
ч	8	25	Преп. Ефросинија; преп. Сергиј Радонежски	
п	9	26	† Упокојување на св. Јован Богослов	
с	10	27	Св. мч-ци Калистрат и др.; св. мч-чка Акилина	
Н. 18 по Педесетница; Гл. 1; В. Ев. 7; Лит. Ап. 2. Кор. 188; Ев. Лк. 17				
н	11	28	Преп. Харитон Исповед; св. пр. Варух; Ден на востанието на РМ	
п	12	29	Преп. Киријак Отшелник; св. Теофан Милостив	
в	13	30	Св. свешт-мч. Григориј Ерменски	
с	14	1	† Покров на Пр. Богородица; св. Јован Кукузел; св. ап. Ананиј	
ч	15	2	Св. мч-ци Кипријан и Јустина; преп. Андреј Јуродив	
п	16	3	Св. свешт-мч. Дионисиј Ареопagit; преп. Јован Хозевит	
с	17	4	Св. свешт-мч. Еротеј Атински; преп. Амон	
Н. 19 по Педесетница; Гл. 2; В. Ев. 8; Лит. Ап. 2. Кор. 194; Ев. Лк. 26				
н	18	5	Св. мч-чка Харитина; св. свешт-мч. Дионисиј Александриски	
п	19	6	† Св. апостол Тома	
в	20	7	Св. мч-ци Сергиј и Вах; св. мч. Полихрониј	
с	21	8	Преп. Пелагија; преп. Таиса	
ч	22	9	† Св. ап. Јаков Алфеев; св. прав. Авраам и Лот	
п	23	10	Св. мч-ци Евлампии и Евлампиа; Преп. Теофил Струмички	
с	24	11	Св. ап. Филип; преп. Теофан Начертан еп. Никејски	
Н. 20 по Пед. (на Св. Отци); Гл.3; В.Ев.9; Лит.Ап.Гал.200 и Евр.334; Ев.Лк.30 и Јн.56				
н	25	12	Св. мч-ци Пров, Тарах и Андроник; св. Мартин од Тур	
п	26	13	† Св. мч-чка Злата Мегленска; св. мч-ци Карп и Папила	
в	27	14	Преподобна Параскева – Петковден	
с	28	15	Преп. мч. Лукијан Антиохијски; преп. Ефимиј Нови	
ч	29	16	Св. мч. Лонгин Стотник	
п	30	17	Св. пр. Осии; преп. мч. Андреј од Крит; св. Лазар Четвородневен	
с	31	18	† Св. апостол и евангелист Лука	

ОКТОМВРИЕ - ВЪРМАРЕВ

(31 de zile - ziua are 11 ore, noaptea 13 ore)

- 1 J † Асоперământул Маicii Domnului; Sf. Ap. Anania; Cuv. Roman Melodul; † Sf. Cuv. Iosif și Chiriac de la Bisericeani
  - 2 V Sf. Sfinții Mc. Ciprian; Sf. Mucenița Justina; Cuviosul Teofil
  - 3 S Sfinții Sfinții Mucenie Dionisie Areopagitul; Sf. Mc. Teoctist
  - 4 D Sf. Sfinții Mucenie Ierotei, Episcopul Atenei; Sf. Mucenici: Domina, Audact și Calistena
- Duminica a 19-a după Rusalii;** Ap. II Corinteni 11, 31-33; 12, 1-9; Ev. Luca 6, 31-36 (Predica de pe Munte - Iubirea vrăjmașilor); glas 8, voscr. 6
- 5 L Sfințele Mucenițe Haritina și Mamelta
  - 6 M † Sf. Apostol Toma; Sfința Muceniță Erotida
  - 7 M Sf. Mari Mucenici Serghie și Vah; Sf. Mc.: Iulian preutul, Chesarie diaconul și Polihronie
  - 8 J Cuvioasa Pelaghia; Sf. Taisia
  - 9 V Sf. Apostol Iacob al lui Alifeu; Cuviosii Andronic și Atanasia
  - 10 S Sf. Mucenici Evlampie și Evlampia, sora lui; Cuviosii Vasian și Teofil Mărturisitorul
  - 11 D Sf. Ap. Filip, unul dintre cei 7 diaconi; Cuv. Teofan Mărturisitorul; Sf. Mucenițe Zenaida și Filonila
- Duminica a 21-a după Rusalii (a Sfinților Părinți de la Sinodul VII Ecumenic);** Ap. Galateni 2, 16-20; al Sf. Părinți: Tit 3, 8-15; Ev. Luca 8, 5-15 (Pilda Semănătorului); a Sf. Părinți: Ioan 17, 1-13 (Rugăciunea lui Iisus); glas 1, voscr. 7
- 12 L Sf. Mc.: Prov, Tarah și Andronic; Cuv. Cosma, Ep. Maiumei
  - 13 M Sfinții Mucenici: Carp, Papii, Agatodor și Agatonica
  - 14 M † J Cuv. Parascheva; Sf. Mc.: Nazarie, Ghervasie, Protasie și Silvan
  - 15 J Sf. Cuv. Mucenic Luchian; Cuv. Savin și Vars, Episcopi
  - 16 V Sf. Mc. Longhin Sutagul; Sf. Mc.: Leontie, Dometie și Terentie
  - 17 S Sf. Prooroc Osea; Cuv. Mucenie Andrei Criteanul
  - 18 D † Sf. Ap. și Ev. Luca; Sf. Mc. Marin cel Bătrân; Cuv. Iulian
- Duminica a 20-a după Rusalii;** Ap. Galateni 1, 11-19; Ev. Luca 7, 11-16 (Invierca fiului văduvei din Nain); glas 2, voscr. 8
- 19 L Sf. Prooroc Iosif; Sf. Mc.: Uar, Felix pr. și Eusebiu, diaconul
  - 20 M Sf. Mare Mucenic Artemie; Cuvioasa Matroana
  - 21 M † Cuv. Mărturisitori: Visarion, Sofronie și Sf. Mucenie Oprea; Sf. Proști Mărturisitori Ioan din Gales și Moise Măcinic din Sibiel; Cuv. Harion cel Mare
  - 22 J Sf. Ier., întocmai cu Apostolii, Averchie; Sf. 7 Tineri din Efes
  - 23 V Sf. Sfinții Mucenic și Apostol Iacob, ruda Domnului; Sf. Ignatie, Patriarhul Constantinopolului
  - 24 S Sf. Mare Mucenie Areta; Sf. Mucenici Sevastiana și Valentin
  - 25 D Sfinții Mc. Marcian și Martirie; Sf. Mc. Valerian; Sf. Tavita
- Duminica a 23-a după Rusalii;** Ap. Efeseni 2, 4-10; Ev. Luca 8, 26-39 (Vindecarea demonizatului din ținutul Gherghesenilor); glas 3, voscr. 9
- 26 L † Sfinții Mare Mucenic Dimitrie, Izvorătorul de Mir
  - 27 M † Cuv. Dimitrie cel Nou, Orotitorul Bucureștilor, ale cărui moaște sunt la Patriarhia Română; Sf. Mc. Nestor
  - 28 M † Sf. Ier. Iachint, Mitropolitul Țării Românești; Sf. Mc.: Terentie, soția sa Neonila și cei 7 fii; Sf. Firmilian, Episcopul
  - 29 J Cuvioasa Mare Muceniță Anastasia Romana; Cuv. Avramie
  - 30 V Sf. Mc.: Zenovie, Episcopul și sora sa Zenovia; Sf. Ap. Cleopa
  - 31 S Sf. Ap.: Apelie, Stahie, Amplie, Urban, Aristobul și Nareis

СĂ ÎNVĂȚĂМ ÎМPREUNĂ LIMBA MACEDONEANĂ

LECȚIA 23

УНИВЕРЗИТЕТ

Кога се испите ?

Испите се ...

- усни .

- писмени.

Каде ќе работите по завшувањето на факултетот ?

Имате многу странски студенти ?

Колку вонредни студенти има ?

Кога починува Семинарот за Македонски Јазик, Литература и Култура ?

Кога завршува ?

Колку дена трае семинарот ?

Би сакал(а) ...

- еден учебник по македонски јазик.

- еден македонско романски речник.

- една граматика на македонскиот јазик.

Колкумина се на семинарот од вашата земја ?

БИБЛИОТЕКА

Кога се отвора библиотеката ?

Колкав е бројот на книгите во оваа библиотека ?

Каде е каталогот ?

Можете да ми ја дадете книгата ... ?

Каде е читалната ?

ИНСТИТУТ

Дали ќе го посетиме Институтот за Македонски јазик Крсте П. Мисирков ?

Колку одделенија постојат во рамките на Институтот ?

UNIVERZITET

Coга се ispitite ?

Ispitite se ...

- usni.

- pismeni.

Cade che rabotite po zavârşu-vanieto na facultetot ?

Imate mnogu stranschi studenti ?

Colcu vonredni studenti ima ?

Coga pocinuva Seminarot za Machedonschi iazic, literatura i cultura ?

Coga zavârşuva ?

Colcu dena trae seminarot ?

Bi sacal(a) ...

- eden ucebenic po machedonschi iazic.

- eden machedonsco romanschi recinic.

- edna gramatica na machedonschiot iazic

Colcumina se na seminarot od vaşata zemia ?

BIBLIOTECA

Coga se otvora bibliotecata ?

Colcav e broiot na cnighite vo avaa biblioteka ?

Cade e catalogot ?

Možete da mi ia dadete cnigata ... ?

Cade e citalnata ?

INSTITUT

Dali che go posetime Institutot za machedonschi iazic Kârste P. Misircov ?

Colcu oddelenia postoiat vo ramchite na Institutot ?

UNIVERSITATE

Când sunt examenele ?

Examenele sunt ...

- orale.

- scrise.

Unde veţi lucra după terminarea facultăţii ?

Aveţi mulţi studenţi străini ?

Câţi studenţi sunt la seral ?

Când începe Seminarul de Limbă, Literatură şi Cultură macedoneană ?

Când se termină ?

Câte zile ţine seminarul ?

Aş dori ...

- un manual de limbă macedoneană.

- un dicţionar macedonean-român.

- o gramatică a limbii macedonene.

Câte persoane sunt din ţara dumneavoastră la seminar ?

BIBLIOTECĂ

Când se deschide biblioteca ?

Care este numărul de cărţi din această bibliotecă ?

Unde este fişierul ?

Puteţi să-mi daţi cartea ... ?

Unde este sala de lectură ?

INSTITUT

Vom vizita Institutul de Limbă Macedoneană Kârste P. Misircov ?

Câte secţii sunt în cadrul Institutului ?

Me interesira oddelenieto za sovremen makedonski jazik.

Me interesira oddelenieto za sovremen machedonschi iazic.

Mă interesează secția de limbă macedoneană contemporană.

СЕМЕЈСТВО

Имате семејство ?

Колку члена има вашето семејство ?

Нашето семејство е шесточлено.

Нашето семејство е составено од четири члена.

Јас имам : мајка, татко, брат, сестра, дедо и баба.

Вашето семејство е многучлено ?

Да, нашето семејство е големо.

Не, нашето семејство е мало.

Со семејство ли сте ?

Да, дојдов со семејството.

Не, дојдов сам(а).

Мажена сте ?

СЕМЕИСТВО

Имате семејство ?

Colcu cilena ima vașeto semeistvo ?

Nașeto semeistvo e șestocileno.

Nașeto semeistvo e sostaveno od cetiri cilena.

Ias imam : maica, tatco, brat, sestra, dedo i baba.

Vașeto semeistvo e mnogucileno ?

Da, nașeto semeistvo e golemo.

Ne, nașeto semeistvo e malo.

So semeistvoto li ste ?

Da, doidov so semeistvoto.

Ne, doidov sam(a).

Majena ste ?

FAMILIA

Aveți familie ?

Câte persoane sunteți în familie ?

În familia noastră sunt șase persoane.

Familia noastră e compusă din patru persoane.

Eu am : mamă, tată, un frate, o soră, bunic și bunică.

Familia dumneavoastră e numeroasă ?

Da, familia noastră e mare.

Nu, familia noastră e mică.

Sunteți cu familia ?

Da, am venit cu familia.

Nu, am venit singur(ă).

Sunteți căsătorită ?

НАСТАНИ

► За сите македонци од Романија денот 8-ми Септември има посебно и специјално значење. На 8-ми Септември 1991 година, пред 18 години, на база на еден референдум, Република Македонија се одвоји на мирен начин од Федерацијата на Југославија и си го исполна сонот од векови – независноста и суверенитетот. Така да 8-ми септември стана Национален Празник на Република Македонија. Македонските етници од Романија го прославиа овој датум со песни и добра воља. Собраните го прославиа овој настан како прав примерок на богатство. Во просториите на А.М.Р. во Крајова, Баилешти и Урзикуца, членовите на организацијата собрани заедно го одбележија овој момент доста важен за македонската нација који заедно се фатија на оро и играа. Собрани со помош на традиционалното оро членовите на А.М.Р. додадоја уште еден бисер во ланецот а тоа е новата млада создадена балканска република. ► Во периодот 1-3-ти септември филиалите од Крајова на Аасоцијацијата на Македонците од Романија беа домакини на манифестациите посветени на : „Културните Денови на Македонците„. Манифестацијата стана традиција и има за задача зголемување на националната самосвест на сите граѓани од Олтенија за значењето на Културата на етничките Македонци кои живејат во зоната, ставајќи значење на елементите: јазикот, традициите и

EVENIMENTELE LUNII

► Pentru toți macedonenii din România ziua de 8 septembrie are o însemnătate aparte, specială. Pe data de 8 septembrie 1991, acum 18 ani, în urma unui referendum, Republica Macedonia s-a desprins pe cale pașnică din federația iugoslavă și și-a îndeplinit visul de secole - independența și suveranitatea. Astfel 8 septembrie a devenit Ziua Națională a Republicii Macedonia. Comunitatea macedoneană din România, membrii Asociației Macedonenilor din România au sărbătorit această zi prin cântec și voie bună, adunările celebrând acest eveniment fiind adevărate exemple de exuberanță sărbătorească. La sediul filialelor A.M.R. din Craiova, Băilești și Urzicuța membrii organizației adunați pentru ca împreună să marcheze acest moment de importanță crucială pentru neamul macedonean s-au strâns în hore și au dansat. Uniți prin spiritul dansurilor tradiționale membrii A.M.R. au mai adăugat încă o perlă la șirul zilelor de naștere al tinerei republici balcanice. ► În perioada 1-3 septembrie filiala din Craiova a Asociației Macedonenilor din România a fost gazda manifestărilor dedicate “Zilelor culturii macedonene”. Manifestare devenită deja o tradiție a avut drept scop mărirea gradului de conștientizare a tuturor locuitorilor din Oltenia asupra caracteristicilor culturale ale etnicilor macedoneni care trăiesc în

обичаите. Манифестацијата опфати изложба на публицитети и ЦД со традиционална музика, една изложба на национални костими, специјални за етниците македонци, како и една изложба на производи од македонската кујна. ► Во Букурешт, во просториите на цетралата на организацијата се одржа на 18-ти септември округла маса со тема „Етничка различитост во романска култура„. Манифестацијата имаше за задача идентифицирањето и пратењето на влијанието и интерференцијата на која културата на етничките групи од Романија ги нанесе и ги реализира над културата која му припаѓа на големиот дел од народот. ► На 29 и 30 септември 2009 година, филиалата од Крајова беше домаќин на проектирањето на уметнички и документарни филмови. Ова ствар се разви под заштита на манифестацијата „Културни Македонски Денови„ со ова се проследи идентификувањето на новиот бран во Македонската Кинотека и преставувањето на истото кај љубителите на романската публика.

zonă, punându-se accent pe elementele de limbă, folclor, tradiții și obiceiuri. Manifestarea a cuprins o expoziție de publicații și CD-uri cu muzică tradițională, o expoziție de costume specifice etnicilor macedoneni precum și o expoziție de produse culinare. ► La București, la sediul central al organizației s-a desfășurat pe data de 18 septembrie masa rotundă cu tema „Diversitatea etnică în cultura română”. Manifestarea a avut drept scop identificarea și urmărirea influențelor și interferențelor pe care culturile grupurilor etnice din România le-au aplicat și realizat asupra culturii aparținând marii mase a populației majoritare. ► În zilele de 29 și 30 septembrie 2009 filiala din Craiova a organizației a găzduit proiecții de filme de artă și documentare macedonene. Acest lucru s-a desfășurat sub egida manifestației „Zilele culturii macedonene”. Cu această ocazie s-a urmărit identificarea noilor curente în cinematografia macedoneană și prezentarea acestora publicului român cinefil.

РАЃАЊЕ НА ПРЕСВЕТА БОГОРОДИЦА

NAȘTEREA MAICII DOMNULUI

Дева Марија била роднина преку своите телесни родители со големите кралеви на народот на Израел, Давид и Солмон. Нејзиното одбрано наследство би можело да покажува дека и таа ќе биде одбрана да прави убави дела, предодредена за големи и прекрасни работи што може да се заклучи преку начинот на кој зачна и нејзиното раѓање. Родителите на Богородица, Јоаким и Ана, биле во поодминати години и за нивни срам меѓу одбраниот народ, немале наследници. За да си го исполнат сонот за продолжување, двајцата го одминувале нивното време во непрестаната молитва надевајќи се дека ќе се смилува на нив Бога и ќе им подари едно дете. За да си ги покажат добрите намери во поглед на детето кое би го добиле преку молитва му се заколнале на Господа дека ќе го доверат да биде школувана во храмот од Ерусалим. На крај Ана почувствувала дека е бремена и почнува да води уште почист живот за да знае нејзиното дете дека е одбрано за свети работи уште од утробата мајчина. Се раѓа доенчето а нејзините родители го одржуваат ветувањето. На тој начин Дева Марија, откако го поминува периодот во кој сите деца имаат неопходна потреба од родителите, им била доверена на свештениците кои служеле во храмот во Ерусалим за да биде учена за живот во молитва, работа послушност. Овде се усовршила, ако можеме да кажеме така, во молитва, во Божји заповеди, почит кон семејството и кон сите.

Fecioara Maria se înrudea prin intermediul părinților ei trupești cu marii regi ai poporului lui Israel, David și Solomon. Descendența ei aleasă ar putea indica faptul că și ea va fi aleasă pentru a împlini fapte deosebite, că ea va fi destinată unor lucrări mai și extraordinare lucru ce s-ar putea deduce din chiar faptul zămislirii și nașterii ei. Părinții Maicii Domnului, Ioachim și Ana, erau înaintați în vârsta și, spre rușinea lor în cadrul poporului ales, nu aveau moștenitori. Pentru a-și îndeplini visul procreerii acești doi oameni își petreceau timpul într-o continuă rugăciune sperând să-l îmblânzească pe Dumnezeu să le dăruiască un copil. Pentru a-și arăta bunele intenții vizavi de copilul pe care l-ar fi dobândit prin rugăciune au făgăduit Domnului că îl vor încredința să fie educat la templul din Ierusalim. În cele din urmă Ana simte că este însărcinată și începe să ducă o viață și mai curată pentru ca pruncul ei să știe că este ales pentru lucruri sfinte încă din pântecul maicii sale. În cele din urmă se naște o pruncă și părinții ei își țin făgăduința. Astfel Fecioara Maria, după ce a trecut perioada în care fiecare copil are absolută nevoie de părinții lui, a fost încredințată preoților care slujeau la templul din Ierusalim spre a fi educată într-o viață de rugăciune, muncă și ascultare. Aici s-a perfecționat, dacă putem spune așa, în rugăciune, în îndeplinirea poruncilor Domnului, în respect față de familia ei și față de toată lumea.

Богородица живеела и се молела во храмот од Ерусалим до возраста кога било која девојка од Израел треба да се мажи. Но таа знаејќи дека Бога ја подготвил за нешто друго не сакала да се мажи, прифатила сепак свршувачка како еден начин да може да има еден чесен живот помеѓу одбраниот народ. Како нејзин свршеник Бог и го одбрал

Această pruncă a locuit și s-a rugat la templul din Ierusalim până la vârsta când orice tânără din Israel trebuia să se căsătorească. Dar ea știind că Domnul a pregătit-o pentru ceva mai deosebit nu a acceptat să se căsătorească; a acceptat, totuși, logodna ca o cale de a putea duce o viață decentă în mijlocul poporului ales. Ca logodnic al ei Domnul l-a

Јосиф, еден дрворезец од Назарет со страв од Бога. Откако се преселила во домот на нејзиниот свршеник во Назарет, Дева Марија била посетена од Архангел Гаврил кој и ја донел веста која народот ја чекал со векови, вест пророчена уште во книгата на Делата. Архангелот Гаврил и кажал на Марија дека таа е одбрана од Таткото да го роди Месијата. Иако се чинело дека е невозможно да остане бремења без да има маж (според традицијата на тогашниот еврејски народ свршеникот нема телесни права врз неговата свршеничка) таа верувала во тоа што и го претскажал Архангелот. Точно на девет месеци од ова благовестие Дева Марија го роди Тој кој што гоочекувале со векови, Синот Божји, Господ и Спасителот наш Исус Христос.

Сите знаеме дека од тој момент, на исполнување на времето, како што вели Свети Апостол Павле, Богородица била постојано покрај својот Божествен Син. Таа била присутна на првото чудо кое го направил Спасителот на свадбата од Кана Галилеи, на сите патувања кои ги имал Исус Христос низ светата земја проповедајќи го Евангелието на животот и лекувајќи ја сета немоќ кај народот и сите Негови добродателни дела. Марија била среќна кога Нејзиниот Син бил честуван а била тажна кога неговото проповедање не било слушано или не било почитувано.

Но дошло времето и кога се исполнило пророштвото на праведниот Симеон и Исус бил фатен, неправедно суден и осуден да биде распнат. Кој ли бил тогаш близу до Божјиот Син кога Тој имал најголема потреба од помош? Кој ако не Неговата сакана Мајка? Таа постојано била во негова сенка, кај нозете на крстот на Голгота, тогаш кога Спасителот бил распнат и сместен в гроб. Таа била првата мирносица која недела наутро отишла да го премачка Неговото успокоено тело со миро. Исто така таа ги храбрела светите апостоли тогаш кога

рânduит pe Iosif, un tâmplar cu frică de Dumnezeu din Nazaret. După ce s-a mutat în casa logodnicului ei la Nazaret Fecioara Maria a primit vizita arhanghelului Gabriel care i-a adus vestea pe care neamul omenesc o aştepta din veac, vestea profeţită încă din cartea Facerii. Arhanghelul Gabriel i-a spus Fecioarei Maria că ea este aleasa Tatălui pentru a-l naşte pe Mesia. Deşi i se părea că ar fi imposibil ca ea să rămână însărcinată neavând bărbat (în tradiţia poporului evreu de atunci logodnicul nu avea drepturi corporale asupra logodnicei sale) ea se încrede în ceea ce i-a spus arhanghelul. La exact nouă luni de la această bunăvestire Fecioara Maria l-a născut pe Cel aşteptat din veci, pe Fiul Tatălui ceresc, pe Domnul şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos.

Ştim cu toţii că din acel moment, al împlinirii vremii, după cum spune sfântul apostol Pavel, Fecioara Maria a fost mereu alături de dumnezeiescul ei Fiu. Ea a fost prezentă la prima minune săvârşită de Mântuitorul la nunta din Cana Galileii, la toate călătoriile pe care Iisus Hristos le-a făcut prin ţara sfântă predicând Evanghelia vieţii şi vindecând toată neputinţa din popor şi la toată opera de binefacere a Lui. Maria s-a bucurat atunci când Fiul ei era cinstit şi s-a întristat atunci când propovăduirea Lui nu era ascultată sau pusă în aplicare.

Dar a sosit şi timpul când s-a împlinit profeţia dreptului Simeon şi Iisus a fost prins, judecat pe nedrept şi condamnat să fie răstignit. Oare cine a fost atunci aproape când dumnezeiescul Fiu avea mai multă nevoie de ajutor, mai aproape de El? Oare cine dacă nu iubita Lui maică? Ea a fost mereu în umbra Lui am putea spune, la picioarele crucii de pe Golgota, atunci când Mântuitorul a fost pogorât şi aşezat în mormânt. Ea a fost cea dintâi mironosiţă care duminică dimineaţa a mers să îi ungi trupul adormit cu miresme. Tot ea i-a încurajat pe sfinţii apostoli atunci când gărzile templului (ale cărturarilor şi ale fariseilor, duşmanii Lui de moarte)

Adresa este : București,
strada Thomas Masarik, nr.
29 A, sector 2

Telefon : 212.09.22
Telefon/Fax : 212.09.23
Email :asmacedonenilor@yahoo.com.sg

VIZITAȚI

www.asociatia-macedonenilor.ro

Publicație editată de Asociația Macedonenilor din România, cu sprijinul Guvernului României - Departamentul pentru Relații Interetnice din cadrul Secretariatului General al Guvernului României

ISSN : 1582-831x

Directorul ziarului
Liana Dumitrescu

Redactor Șef
Constantina Dumitrescu

Redactor
Laura Rogobete

Tehnoredactare computerizată
Laura Rogobete

Traducere
Marjan Mihajlov - Tatjana Janevska

Colaboratori : Alexandra Răuți,
Constantin Câșlaru, Gheorghe Ioncea,
Cristina Dumitrescu, Liana
Dumitrescu, Mihaela Mocanu, Venera
Popescu alții

гардите на тврдината (на Картурарите и Фарисеите, Неговите смртни душмани) и тгаш кога римските гарди барале да уништат во појасот се што сметале дека е дел од овој нов христијански налив. Повторно Богородица била помеѓу учениците на Спасителот кога на педесетиот ден од преславното воскресение од мртвите на Учителот, Светиот Дух се симна во лик на огнени јазици над нив во тајната колиба во Ерусалим. Од тој момент Богородица им помагала на апостолите во проповедањето на зборот на Правдата помеѓу народот. Читајќи го тоа што с напишало до тој момент согледуваме дека Богородица постојано го помагала својот Син. Можеме да кажеме дека и Синот не си ја заборавил својата мајка и тогаш кога дошло време таа да го напушти земниот живот и овој свет Тој не дозволил Неговата мајка да има ист крај како сите останати луѓе туку ја вознел со телото на небо. Се што е поврзано со Успението на Пресвета Богородица го знаеме од истоимениот празник од месец август. Таа живеејќи на небеста ни помага многу повеќе, нам кои ја славиме ја чествуваме и служиме и ја воспеваме фаловно. Во духовниот романски живот како и во македонскиот, Богородица игра значајна улога.

Амин.

și atunci când gărzile romane îi căutau pentru a distruge în fașă ceea ce ei considerau a fi această nouă erezie creștină. Și tot Preacurata Fecioara Maria a fost și în mijlocul ucenicilor Mântuitorului când la cincizeci de zile după preaslăvita înviere din morți a Învățătorului Duhul Sfânt s-a pogorât în chip de limbi ca de foc peste ei în foșorul cel de taină din Ierusalim. Din acel moment Maica Domnului i-a ajutat pe sfinții apostoli în activitatea lor misionară propovăduind cuvântul Adevărului printre popoare. Citind cele ce s-au scris până în momentul de față ne dăm foarte bine seama că Maica Domnului l-a ajutat mereu pe Fiul ei. Putem însă spune că nici Fiul nu și-a uitat mama și atunci când a venit vremea ca ea să părăsească această viață și această lume El nu a permis ca mama Sa să aibă același sfârșit ca restul oamenilor și a ridicat-o cu trupul la ceruri. Tot ceea ce este în legătură cu Adormirea Preacuratei Fecioare Maria cunoaștem de la sărbătoarea cu același nume din luna august. Iar locuind în ceruri Fecioara Maria ne ajută cu mult mai mult pe noi cei care o cinștim și o lăudăm cu cântări și cu slujbe. În spiritualitatea poporului român cât și a celui macedonean, Fecioara Maria, cea Născătoare de Isus joacă un rol foarte important.

Amin

CONȚINUT :

Ziua Macedoniei	2-3
Sentiment	3-4
Sărbătoare	4-5
Un vis	5-7
Diplomație	7-11
Sprijin	11
Descoperire	11-12
Skopje	12-15
Calendar ortodox	15
Limba macedoneană	16-17
Evenimente	17-18
Sfânta Maria	18-20

СОДРЖИНА

Ден на Македонија	2-3
Чувството	3-4
Празнување	4-5
Еден сон	5-7
Дипломација	7-11
Подршка	11
Откривање	11-12
Скопје	12-15
Православен календар	15
Македонски јазик	16-17
Настани	17-18
Богородица	18-20